

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

10 februari 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het SERV-advies betreffende het begrotingsbeleid 2000 van de Vlaamse Gemeenschap
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Filip Dewinter tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de implicaties voor het Vlaamse budget van de regularisatie van vreemdelingen zonder papieren

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Donderdag 10 februari 2000

VOORZITTER : De heer Marc van den Abeelen

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.37 uur.*

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het SERV-advies betreffende het begrotingsbeleid 2000 van de Vlaamse Gemeenschap

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Taylor tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het SERV-advies betreffende het begrotingsbeleid 2000 van de Vlaamse Gemeenschap.

Vooraleer ik het woord geef aan de heer Taylor wil ik de commissie eerst kennis laten nemen van een brief die ik gisteren van de SERV heb ontvangen. In die brief schrijft men – en ik citeer : ‘Mijnheer de voorzitter, op de agenda van de commissievergadering van donderdag 10 februari wordt een interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Patrick Dewael voorzien, met betrekking tot het werkstuk van de SERV. Mag ik u erop wijzen, mijnheer de voorzitter, dat dit werkstuk een evaluatie betreft van de begroting 2000 : een technisch werkstuk waaraan de sociale partners in de SERV geen advies of aanbeveling hebben gekoppeld.’ Het gaat hier dus om een evaluatie in de vorm van een technisch werkstuk.

De heer John Taylor : Dat is dus een nuance.

De voorzitter : Dat is een zeer duidelijke nuance.

De heer John Taylor : Mijnheer de minister-president, mijnheer de voorzitter, collega's, we hebben inderdaad een interpellatieverzoek ingediend, maar we wisten natuurlijk niet dat die een dag na

de bespreking van de beleidsnota zou worden behandeld. Die twee zaken liggen uiteraard in elkaars verlengde. Toch vinden we de inhoud van het SERV-rapport belangrijk genoeg om hierover een interpellatie te houden. Het is immers geen advies van de partners, maar wel een technisch rapport, waarvan de objectiviteit dus veel groter is dan van een geëngageerd SERV-advies van de sociale partners. Hier gaat het om een financieel-technisch en technisch-informatief adviesrapport. Uit de persconferentie van de minister-president en uit zijn woorden van gisteren, kan ik alleen maar afleiden dat hij dat blijkbaar niet wist. Hij verwijst immers vooral naar de sociale partners. Die sociale partners gaan trouwens ook in op het feit dat ze een verdeeld advies hebben uitgebracht bij het opstellen van de begroting, maar dat het nu de bedoeling is om dat zo objectief mogelijk te evalueren. We hadden ook gevraagd om de heer Poelvoorde te horen over dat rapport. In het verleden is dat al gebeurd. Dat is al een soort van traditie. We begrijpen niet waarom hij hier nu niet is. Heeft men hem al dan niet uitgenodigd ?

De voorzitter : Mijnheer Taylor, u hebt eigenlijk twee vragen gesteld. U hebt om een minidebat gevraagd. Dat werd dan doorkruist door een interpellatieverzoek. Dit werd voorgelegd aan het Uitgebreid Bureau, en dat heeft gekozen voor de interpellatie.

De heer Eric Van Rompuy : Neen, als ik me niet vergis, is het enigszins anders gegaan. Op de agenda van het uitgebreid Bureau stond de interpellatie van de heer Taylor. Er ontspoon zich een hele discussie omdat de beleidsnota op het programma van de plenaire vergadering stond. De minister-president heeft gisteren trouwens gezegd dat zijn beleidsnota eigenlijk daarop geen betrekking had. Hij heeft bewust geen cijfers genoemd om een aantal redenen die hij gisteren naar voren heeft gebracht. In het uitgebreid Bureau heeft de heer Denys gezegd dat het een traditie is dat we het SERV-rap-

Van Rompuy

port bespreken, waarbij hij trouwens de naam van de heer Poelvoorde heeft vermeld. Vroeger hoorden we hem altijd. Ik merkte toen op dat er een interpellatie was van de heer Taylor. We wilden deze aanhouden omdat de meerderheid van mening was dat de bespreking van de beleidsnota iets anders was dan het SERV-rapport. Mijn antwoord luidde daarop dat we de interpellatie van de heer Taylor zouden toevoegen aan de bespreking van het SERV-advies, maar dat die bespreking wel een algemene bespreking diende te zijn. Mijnheer Sannen, ik denk niet dat ik hiermee een verkeerd beeld geef van wat er is afgesproken. We hadden toch ook wel verwacht dat iemand uitleg zou geven over de filosofie van dit rapport en over de manier waarop de berekeningen werden uitgevoerd.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik was zelf enigszins verbaasd toen ik op de agenda van vandaag deze interpellatie zag staan. Ik ging er immers van uit dat men al deze zaken in een algemene bespreking met elkaar zou verbinden.

De voorzitter : Hoe dan ook, het gaat hier om een beslissing van het uitgebreid Bureau. Ik kan dat niet verhelpen. Men heeft nu beslist om de interpellatie en de gedachtewisseling over het advies samen te brengen. Ik ben ervan overtuigd dat de heer Taylor met zijn interpellatie alle punten zal kunnen behandelen.

De heer John Taylor : In het kader van de begrotingscontrole zou het toch nog interessant zijn om de heer Poelvoorde hier aan het woord te laten. We blijven dus bij onze vraag.

De voorzitter : Dat is genoteerd.

De heer John Taylor : Uit het SERV-rapport blijkt duidelijk het volgende : als de Vlaamse regering vasthoudt aan haar begrotingsoverschot en als ze het overschot op 9,7 miljard frank wil houden, dan zal ze bij de begrotingscontrole 2000 belangrijke besparingen moeten doorvoeren. We gaan uit van de veronderstelling dat dit inderdaad de bedoeling is. Bij de begrotingscontrole zal er dus ten minste 5,5 miljard frank extra moeten worden bespaard als men hetzelfde begrotingsoverschot wil behouden. Dat is dus noodzakelijk om hetzelfde deel te kunnen aanhouden voor de verdere schuldfbouw.

Opmerkelijk is ook de kritiek van de SERV op het volgen van de HRF-norm als indicatie voor het opstellen van de begroting. Deze norm laat immers te grote schommelingen toe. Volgens de SERV hangt

de beleidsruimte te veel van toevalligheden af. De SERV betreurt dat men zich niet langer houdt aan de euromeesternorm : door het loslaten van die norm werd de beleidsruimte voor 2000 verhoogd met 7,7 miljard frank. Deze versoepeling is noodzakelijk om de meeruitgaven te doen die door de meerderheid voor de komende jaren in het vooruitzicht zijn gesteld.

Er komt nog iets anders in het SERV-rapport aan de orde. Ik vind namelijk dat dit echt wel belangrijk is. Het gaat hier over een beleid op middellange termijn. Als we 2010 als horizon nemen, zal gecumuleerd de bijkomende beleidsruimte van de regeringsnorm in vergelijking met de euromeesternorm nul zijn. Het verschil is wel dat de euromeesternorm toelaat dat er elk jaar evenveel extra kan worden uitgegeven, terwijl de HRF-norm ervoor zorgt dat er de eerste jaren zeer veel kan worden uitgegeven, maar de laatste jaren bijna niets.

Deze regering eigent zichzelf dus het grootste deel van de toekomstige extra middelen toe, en laat derhalve weinig over voor de volgende regering. Er is een herverdeling van de beleidsmogelijkheden met een duidelijk verschil tussen korte en lange termijn. De euromeesternorm daarentegen voorziet in een jaarlijkse, constante stijging van de uitgaven.

Bovendien worden bij de HRF-norm de betalingskredieten als uitgavencriterium genomen. Dit heeft ook tot gevolg dat er een veel flexibeler raming is van de ordonnanceringskredieten, waardoor in feite kunstmatig extra ruimte kan worden gecreëerd. Dit doet echt wel vragen rijzen over de orthodoxie van de begrotingsopmaak.

Ook het volgende is belangrijk. Door niet langer de uitgaven als norm te nemen, maar enkel het saldo op jaareinde, krijgt men een conjunctuurversterkende begroting. Als het goed gaat en men meer ontvangt, zal men meer uitgeven. Als het slecht gaat, zal men minder kunnen uitgeven. Wanneer er bij een hoogconjunctuur, zoals nu, kan worden gespaard, zal men veel uitgeven. Wanneer het slecht gaat, en men minder zou mogen besparen en meer zou moeten uitgeven om de economie te ondersteunen, zal men dat dus niet kunnen. Dat zijn de belangrijkste opmerkingen in dat advies.

Ik kom nu even terug op het dalende overschot. Dit is echt wel een gevaarlijke manier van werken : zes maanden na de regeringsvorming en nog maar enkele maanden na de begrotingsopmaak moeten we al op zoek gaan naar nieuwe middelen als we willen aanhouden wat de regering als ambitie heeft gesteld. Voor ons is regeren in de eerste plaats nog

Taylor

altijd vooruitzien. Als dat ergens van toepassing moet zijn, is het toch echt wel in het begrotingsbeleid. We hebben daarvan het voorbeeld gezien tijdens de vorige regering met de vorige minister van Financiën.

Dit is misschien wel een persoonlijke appreciatie, maar ze wordt gedeeld door de minister-president. In zijn beleidsnota verwijst hij naar het vorige beleid : door het feit dat er schuldafbouw is gebeurd, heeft men nu meer ruimte omdat er minder rente moet worden betaald. Dat heb ik letterlijk in de beleidsnota gelezen. Hoe dan ook zal men dus al ergens 5,5 miljard frank moeten vinden.

Daarnaast stellen we echter ook vast dat de diverse ministers ook reeds bijkomende middelen vragen vóór de begrotingscontrole 2000. Ergens is dat natuurlijk begrijpelijk : er is een tekort aan expansiesteun. Ik denk aan de baggerwerken in de Schelde of aan de bodemsanering. Daarvoor is al ongeveer 5 miljard frank extra gevraagd. Ik heb het dan nog niet over alle dromen van vele ministers. Er zal dus al meer dan 10 miljard frank moeten worden gevonden bij de begrotingscontrole.

We willen duidelijk onderstrepen dat de CVP-fractie vasthoudt aan een eigen norm. Ik kan begrijpen dat men niet graag de meesternorm gebruikt, maar dan is het belangrijk dat men een andere norm hanteert. In ieder geval is een norm die het uitgavenbeleid kanaliseert en richt, absoluut noodzakelijk. Die norm moet ook toekomstgericht zijn.

Om deze redenen heb ik de volgende vragen. Zijn de cijfers van het SERV-rapport correct ? Waar gaat de Vlaamse regering die miljarden zoeken ? Het gaat hier immers om een cumulatie met de miljarden die de regering zelf al bij de begrotingscontrole wil toevoegen. Het gaat minstens om 10 of 11 miljard frank. Waar zal de Vlaamse regering dat geld vandaan halen ? Zal de Vlaamse regering besparingen doorvoeren in bepaalde departementen om dat te compenseren ?

Ook in het technisch-informatief rapport van de SERV vinden we onze overtuiging terug dat er een eigen Vlaamse norm nodig is. Zal de regering dan misschien toch niet van idee veranderen ? Misschien moet er toch wel naar een eigen norm worden gestreefd in plaats van vast te houden aan een federale norm, die toch vooral is afgestemd op het volledige land en op de problemen van het zuidelijke deel van België ? Die norm is dus niet in de eerste plaats op het Vlaamse uitgavenbeleid gestoeld.

Het is belangrijk dat we de komende jaren en decennia een constante groei kunnen aanhouden om zo de uitdagingen aan te kunnen. De SERV is een belangrijke studiedienst : misschien is het dan toch een goed idee om eens aan een eigen norm te gaan denken.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, voor mij is een norm geen doel maar wel een middel. Welke norm u kiest, zult u politiek bepalen. Deze regering heeft gekozen voor een bepaalde politiek en voor een bepaalde norm in functie van die politiek. Ik denk dat daar moeilijk over kan worden gediscussieerd. De huidige regering heeft geopteerd voor de strengste HRF-norm. Waarom heeft deze regering dat gedaan ? Omdat ze een politiek wil voeren van structurele hervormingen en structurele initiatieven.

Ik zal er slechts drie opnoemen. Ten eerste is er de geplande lastenverlaging met 3,2 miljard frank. Men kan daarover al dan niet vrolijk doen, maar het is in elk geval een trendbreuk. Ten tweede worden bijkomende impulsen gegeven aan het onderwijs. Er wordt voorzien in meer dan 3 miljard frank. Het onderwijs staat al gedurende 25 jaar onder druk. Nu wordt daaraan iets gedaan. Ten derde wordt iets gedaan aan het mobiliteitsprobleem. Deze morgen hebben velen gemerkt dat dit probleem ook reëel is. Het verkeersinfarct zal niet lang meer uitblijven. Nu wordt ook hieraan iets gedaan.

Ik beperk me tot deze drie structurele en fundamentele hervormingen. Wie a zegt, moet b zeggen. De regering heeft voor dit beleid en deze normen gekozen. Nu is het aan het parlement om toe te zien op de uitvoering van dit beleid. Ik heb er alvast het volste vertrouwen in.

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil enkel herhalen dat we ons op het vlak van de onderwijsgelden hebben laten rollen. We zijn 10 tot 11 miljard frank waarop we recht hadden, kwijt gespeeld. Het gaat immers niet alleen over 3,25 miljard frank, want als we de normen hadden gehanteerd, dan hadden die Vlaanderen 10 tot 11 miljard frank opgeleverd. Mijnheer de minister-president, u bent tijdens de onderhandelingen tekort geschoten.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, ik heb een drietal opmerkingen. We hebben in deze commissie en in plenum al dikwijls gedebatteerd over de normen. Normaal geldt het principe non bis in idem, maar ik stel vast dat het debat voor velen nog niet is afgelopen. Ik wil daarop graag nog even ingaan.

Ik merk ook op dat het gaat om een technisch werkstuk van de SERV. De verantwoordelijke van de SERV betitelt het zelf ook zo. In de pers werd echter gesuggereerd dat het om meer dan een technisch werkstuk gaat. De indruk werd gewekt dat het om een advies of aanbeveling ging. Voor de heer Taylor wordt de objectiviteitswaarde groter omdat het een technisch werkstuk is. Het hangt natuurlijk altijd af van wie de pen vasthoudt. Ik heb er geen enkel probleem mee dat de commissie de opsteller van dit stuk hoort. Een interpellatie is echter iets anders dan een hoorzitting. (*Opmerkingen van de CVP*)

De heer Stefaan Platteau : In het verleden hebben we daarover nooit een hoorzitting gehouden.

De heer Ludo Sannen : Het gaat niet over een hoorzitting, maar over een gedachtewisseling.

Minister-president Patrick Dewael : De commissie-secretaris verduidelijkt net dat het niet gaat om een klassiek werkstuk dat in het parlement wordt behandeld. Als de commissie graag een debat of een hoorzitting wil organiseren over dit document, dan moet de commissie dit doen.

Ik herhaal dat het niet om een klassiek werkstuk gaat, omdat in de SERV geen overeenstemming werd bereikt over het document. Mijnheer Taylor, ik probeer niets te bewijzen, ik geef enkel een feit weer.

Mijnheer Taylor, u merkt op dat het moeilijk voor me is om de werking van dit parlement te begrijpen, omdat ik geen ervaring heb in dit huis. Het commissiesecretariaat maakt echter de belangrijke opmerking dat dit niet het klassieke werkstuk is dat de commissie jaarlijks ontvangt van de SERV. De SERV heeft trouwens zelf in een brief verduidelijkt dat het geen advies of aanbeveling is, maar een technisch werkstuk. In de pers werd echter de indruk gewekt dat het om een SERV-advies ging. Mijn derde opmerking luidt dan ook dat, voorafgaandelijk aan de begroting 2000, de SERV-partners het niet eens zijn geraakt over de norm die de

regering diende te hanteren voor het opstellen van de begroting. Dit is een vaststelling. Uw interpellatie behandelt die norm.

Ik onderhoud met een aantal sociale partners van de SERV individuele contacten. Het spanningsveld was waarneembaar : het verschil in mening bestond vooral tussen de partners uit de patronale wereld en die uit syndicale hoek. Sommige partners gingen ervan uit dat best werd geopteerd voor de norm van de Hoge Raad voor Financiën. Anderen waren een andere mening toegedaan. Tijdens het opstellen van de begroting ontving ik een document van de SERV waarin stond dat men het daar niet eens kon worden en dat de regering de keuze zelf diende te maken. Ik heb in die zin gereageerd op de commentaren in de pers.

Mijnheer Taylor, ik vind dit een merkwaardige zaak. Voor het opstellen van begroting raadde de SERV ons aan om zelf een keuze te maken. Na goedkeuring van de begroting maakt de SERV een evaluatie op in de vorm van een technisch werkstuk, en beweert u aan de hand daarvan dat de SERV voor de euromeesternorm pleit. Ik herhaal dat de SERV geen enkel advies of aanbeveling van dien aard heeft overgemaakt. De reden is heel eenvoudig : de meningen van de SERV-partners zijn nog steeds verdeeld. (*Opmerkingen van de heer John Taylor*)

Mijnheer Taylor, wilt u uw opmerkingen sparen voor de repliek ? U beweert dat de SERV u gelijk geeft en dat de regering had moeten opteren voor de euromeesternorm, maar dat klopt niet.

Ik zal niet opnieuw helemaal uitleggen waarom we hebben gekozen voor de strengste normering van de Hoge Raad voor Financiën. De keuze is vooral gebaseerd op de gelijkaardige behandeling door zowel de federale overheid als de andere gefedereerde entiteiten. Ik spreek met klem tegen dat door de norm van de HRF de volledige beleidsruimte zou worden ingenomen in de eerste jaren, waarna niets meer overblijft. Het tegendeel is waar. Tijdens de eerste jaren van de toepassing van de strengste norm van de HRF zal geen noemenswaardig verschil te merken zijn met de toepassing van de euromeesternorm. Wel is er een verschil in tijd : de horizon van de HRF-norm belooft tien jaar, die van de euromeesternorm 17 jaar. Bij beide normen wordt de schuld verder afgebouwd. Ik heb er gisteren tijdens het plenum al op gewezen dat daardoor opnieuw ruimte ontstaat.

Dewael

Het verder afbouwen van de schuld is de beste waarborg om de uitgaven op een bepaald peil te houden. Vlaanderen zal, in tegenstelling tot de andere regio's in dit land, meer kunnen uitgeven dan wat we normaliter kunnen uitgeven door het toepassen van de financieringswet. Ik breng een paar cijfers in herinnering. De begroting van 1999 werd ingediend met een initieel overschot van 9,7 miljard frank. Na de begrotingscontrole werd het overschot geschat op 10,8 miljard frank. Het resultaat was een overschot van 15,6 miljard frank. De Vlaamse regering opteert heel consequent voor een verdere schuldafbouw. De SERV stelt vast dat, van de vastgestelde 5,5 miljard frank, 1,6 miljard frank de afrekening inzake de denataliteit vormt. Ik heb bij de begrotingsbespreking al uitgelegd dat dit bedrag normaal zou worden ingeschreven in de begroting van 2000. De federale overheid heeft ons dit bedrag reeds in 1999 overgemaakt. De 1,6 miljard frank is dus een geïntegreerd bestanddeel van de 5,5 miljard frank, en we hebben dit bedrag reeds afgetrokken van de schuld. In de begroting van 2000 gaan we uit van hetzelfde initiële overschot als in 1999 : 9,7 miljard frank.

Gisteren werd tijdens de plenaire vergadering ook gevraagd wat het beste schuldniveau is. Die vraag kan een boeiende discussie opleveren : we moeten ons daarbij afvragen of de overheid de schuld tot 0,0 frank moet willen herleiden. We kunnen deze vraag pas met meer kennis van zaken beantwoorden als we meer zicht hebben op het resultaat van de wijzigingen van de financieringswet. Wij eisen die veranderingen tegen eind 2001.

Dat is ook de reden waarom de zin van dit debat over de normen me wat ongaat. De normen hangen samen met de financieringswet. Nu kunnen we enkel uitgaan van een ongewijzigde situatie, maar ik ben ervan overtuigd dat het scenario tegen het einde van volgend jaar gewijzigd zal zijn. Ik verwacht meer fiscale autonomie voor de deelstaten. In functie daarvan zal een nieuwe discussie over de normen moeten worden gevoerd. Op dat moment zal ook, in het licht van de verdere schuldafbouw, een discussie moeten worden gevoerd over de ideale schuldpositie voor de Vlaamse overheid. De schuld daalt trouwens zeer snel. Eind 1998 bedroeg ze 296,4 miljard frank en eind 1999 was dat gereduceerd tot 254,8 miljard frank.

U had het over het bedrag van 5,5 miljard frank dat volgens u door de SERV wordt gehanteerd,

mijnheer Taylor. Welke norm we ook hanteren, dat soort van cijfers zal altijd blijven voorkomen. Met de euromeesternorm zou de begroting voor 2000 er identiek uitzien.

Ik zal het andere aspect van dat bedrag even toelichten. De 1,6 miljard frank is de vervroegde storting van de federale overheid door de afrekening van de denataliteit. De rest van dat bedrag heeft onder andere te maken met de dioxinecrisis. De economie kende daardoor een behoorlijke inzakking. Door de berekeningsmethode van de bijzondere financieringswet zal de Vlaamse regering voor 1999 en 2000 een saldo van 3,9 miljard frank moeten terugstorten aan de federale overheid. Daartegenover staat de sterke heropleving van de conjunctuur in 2000 (in 2001) waar later een afrekening op zal volgen met een omgekeerd prijskaartje.

Toen we de begroting 2000 aan het parlement voorlegden, volgde een discussie over de norm, maar niemand trok de parameters van de begroting in twijfel. Het gaat om inflatie aan de ene kant en BNP-groei aan de andere kant. De inflatie beliep eind 1999 1,12 percent. Het cijfer van de reële BNP-groei wordt overgenomen uit het verslag van de Nationale Bank en dat wordt volgende week gepresenteerd. De cijfers zijn dan gekend en de afrekening met de federale overheid gebeurt op basis daarvan. Nogmaals : geen enkele soort van norm kan een dergelijk scenario uitsluiten. De afrekening is inherent aan het systeem en de mechanismen van de financieringswet. Daar kunnen we niet onderuit. Dat is geen politiek probleem, dat is een technische vaststelling.

Wat moet er nu met de begrotingscontrole gebeuren ? In de eerste plaats ga ik niet akkoord met uw voorstelling van zaken. We zouden een probleem hebben omdat die 5,5 miljard frank voortspruit uit de cijfers en omdat alle ministers extra middelen vragen. Mijnheer Taylor, de begrotingscontrole dient daarvoor. Alle vragen worden dan bekeken en beantwoord. Vragen staat vrij. In elke regering zitten ministers met vragen, sommigen hebben zelfs dromen. Wel, dromen staat vrij. Gelukkig zijn er nog politici met dromen. Naargelang de beschikbare ruimte zal worden bekeken wat mogelijk is en wat niet. Essentieel is dat nieuw beleid zal moeten worden gecompenseerd. Zo simpel ligt het. Ik ben een groot voorstander van de responsabilisering van de leden van een regering. Ze zullen zelf hun enveloppe onder de loep moeten nemen en eventueel herschikken. Ze moeten zelf keuzes maken. Pas bij de begrotingscontrole kunnen we onder-

Dewael

handelen en beslissen over eventuele besparingen. Als het resultaat van de begrotingscontrole gekend is, komen we daar uiteraard mee naar het parlement. Het is fout om in februari al een intentioneel proces te maken van de begroting. Ik kan u enkel mijn visie daarop geven.

We hebben in de begroting volgens de normering van de Hoge Raad van Financiën een overschot van 18,9 miljard frank ingeschreven. Daarmee doen we het 4,5 miljard frank beter dan de norm van de HRF. We zijn dus strenger dan de strengste norm van de HRF.

Enige consequentie bij eenieder zou op zijn plaats zijn. Enerzijds pleit men voor een strengere norm. Anderzijds pleit men voor meer geld op allerlei terreinen. Men kan die twee niet verenigen. Dat is ook het probleem geweest bij de SERV. De maker van dit document kan een strenge norm vooropstellen, maar alle partners vragen meer geld, meer initiatieven. De Vlaamse regering zal binnen de marges van haar programma keuzes maken. U kunt ervan overtuigd zijn : orthodoxie is aan mij besteed. Ik zal waken over de voortzetting van de politiek van schuldafbouw zoals die al bestond.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik heb nooit gezegd dat dit rapport van de SERV kwam. Het is een technisch en informatief rapport van een expert. Dat staat ook zo in de pers. Ik heb nooit verwezen naar de sociale partners, dat hebt u gedaan.

Minister-president Patrick Dewael : U hebt het in uw interpellatie expliciet over de sociale partners. 'Uit het recent uitgebrachte SERV-rapport over de Vlaamse begroting blijkt, ... de sociale partners hebben berekend ...'.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik heb dat duidelijk uitgelegd in mijn inleiding en ik heb verwezen naar de inleiding van het rapport. Er komt elk jaar zo een technisch rapport uit. Het wordt opgesteld door deskundigen, niet door de SERV.

U stelt dat zelfs met het behoud van de euromeesternorm men hetzelfde resultaat zou hebben bereikt. Dat is niet waar ! Alleen al door een saldo-norm toe te passen, zit er een groot verschil op. Dat zegt ook het rapport. Daardoor kunt u niet acyclisch werken. U zult snel en voortdurend aanpas-

singen op de begroting moeten doorvoeren. Dat is de reden van mijn interpellatie. U moet daar rekening mee houden. Uw saldo is al weggesmolten, dat is de realiteit. Hoe zult u dat opvangen ?

Er was een enorm overschot in 1999, de schuldafbouw verliep zeer gunstig. Maar dat zijn rechtstreekse gevolgen van de meesternorm. We dringen aan op een voortzetting van het debat over de norm in het belang van een gezond financieel beleid. Ook in het verleden was de norm niet voor eens en altijd van kracht. De euromeesternorm was het resultaat van een permanente discussie en was voortdurend in evolutie.

U beweert dat we op de verdere staatshervorming – waar we trouwens sceptisch tegenover staan – moeten wachten. We moeten dan inderdaad de feiten en de resultaten beoordelen. De Vlaamse begroting is vooral een uitgavenbegroting. De maatschappelijke evoluties zullen altijd om nieuwe initiatieven en middelen vragen. We moeten een constante groei garanderen zoals in het verleden en daarop de norm enten. Als we in de toekomst meer fiscale autonomie krijgen, zullen we de norm opnieuw moeten aanpassen. Die discussie moet continu worden gevoerd. U creëert de verwachting dat we na de volgende staatshervorming over meer geld zullen beschikken. Dat is gevaarlijk. Dat is niet de bedoeling van een nieuwe staatshervorming. De federale schuld blijft enorm groot en we zullen blijven mee afbetalen. Laten we verder gaan zoals in het verleden en een norm bepalen die ons garandeert dat we ons beleid morgen en ook overmorgen kunnen doorzetten.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Volgens de minister-president kan de discussie over het optimale schuldniveau pas worden gevoerd begin 2002. Dan is de helft van deze legislatuur al voorbij en de begroting 2002 zal dan al opgemaakt zijn. Dat wil zeggen dat we eigenlijk pas in 2003-2004 een echte discussie over de begroting kunnen voeren. Meer dan de helft van de legislatuur zal dus voorbij zijn voor we een fundamentele discussie zullen kunnen voeren over het optimaal schuldniveau, over de normering en over de beschikbare beleidsruimte.

Uit de studie die de SERV in september heeft uitgevoerd, blijkt dat die 200 miljard frank beleidsruimte netto eigenlijk slechts 80 miljard frank bedraagt. Op onze vragen daarover hebben we nooit een antwoord gekregen. Dit bevestigt mijn stelling dat deze Vlaamse regering vertrekt zonder kompas. Gisteren hebben we in de debatten niet kunnen vernemen hoe dat bedrag van 200 miljard

Van Rompuy

frank wordt onderbouwd. Hoe zal dit in de volgende jaren worden ingevuld? Op basis van welke norm is men tot die 200 miljard frank gekomen?

De Vlaamse regering komt hier nu eigenlijk zeggen dat we tweeënhalf jaar in de mist zullen roeien. Die normdiscussie en de discussie over de evolutie van de schuld kunnen pas vanaf het begin van 2002 worden gevoerd. Dat is pas over twee begrotingen. Dat roept bij mij grote vragen op en maakt het voor ons uiteraard bijzonder moeilijk om hierover een oordeel te vellen.

We moeten in elk geval de technicus horen. De heer Taylor heeft het al gezegd. In dit rapport staat duidelijk dat de nieuwe begrotingspolitiek mikt op een minder snelle afbouw van de schuld of, anders uitgedrukt, een snellere afbouw van de begrotingsoverschotten. Tegen 2010 is de gecumuleerde beleidsruimte van de nieuwe begrotingspolitiek nul. In de vorige legislatuur hebben we altijd een andere politiek gevolgd. Dit is een fundamentele ommekeer. Bij de start van de legislatuur moet hierover zeker duidelijkheid zijn. Is het juist dat de Vlaamse regering een politiek voert die in 2010 de beleidsruimte tot nul reduceert? Dat staat immers in het rapport en ik wil daarop graag een antwoord. Ik heb het dan niet over een theoretisch maar wel over een cijfermatig antwoord. Ik mis cijfers, getallen en berekeningen.

Wat is de langetermijnvisie van deze regering? In 2010 zal ik wellicht al met pensioen zijn. Ik wil evenwel niet zien dat bijvoorbeeld de heer Coens dan wordt geconfronteerd met de situatie waarmee mijn generatie wel werd geconfronteerd. Wij hebben er in het verleden voor gezorgd dat er een norm werd ontwikkeld die ervoor zorgt dat er in 2010 nog beleidsruimte is om een aantal dingen te doen. Nu wordt dat bekritiseerd. Men poneert dat we een aantal maatschappelijke noden niet hebben ingevuld. Wel, ik wil hierover de discussie grondig voeren.

Ik wil volledig onderschrijven wat de heer Taylor in zijn eerste punt heeft gezegd. Het is niet juist dat de keuze voor de norm geen effect heeft op de evolutie van de begroting en op de begrotingscontrole. Daarom zou ik de heer Poelvoorde willen horen. Het verschil tussen een saldonorm en een verbintennisnorm is wezenlijk. Het ene gaat uit van een constante groei van de uitgaven, waaraan men de begroting moet aanpassen. Het andere is wat de heer Poelvoorde schrijft: 'De nieuwe begrotingsnorm is een saldonorm. Hoewel een dergelijke

norm ook op een acyclische manier kan worden toegepast, is dit vooralsnog niet het geval. Daardoor hebben bijvoorbeeld schommelingen in de groei van de ontvangsten door de conjunctuur of technische factoren, een directe invloed op de jaarlijkse beschikbare beleidsruimte. De gevolgen daarvan zullen wellicht duidelijk zijn bij de eerstvolgende begrotingscontrole.'

Als hij zijn 5,5 miljard frank berekent, schrijft hij ook wat de incidentele gevolgen zijn. Men moet dan eigenlijk onmiddellijk de gevolgen incalculeren. Dat staat ook wat verder in het rapport. Hij zegt duidelijk dat men hier met een norm zit die maakt dat, als er iets gebeurt, men eigenlijk onmiddellijk in de twee richtingen moet corrigeren. Ofwel valt het mee, en dan kan men het onmiddellijk uitgeven. Ofwel valt het tegen, en dan moet men onmiddellijk besparen. Die constante groei pakt de verbintennis aan, en heeft dus een heel andere optiek.

Deze regering werkt op korte termijn en niet op middellange termijn. De publieke opinie zal daar niet wakker van liggen. Maar volgens dit SERV-rapport maakt men brandhout van de fundamentele opvatting die we in dit parlement zo moeizaam hebben opgebouwd. Agalev is daar eerlijk in geweest: ze hebben steeds gezegd dat die normen te strak waren. Ze waren voorstander van een onmiddellijke spendingpolitiek. Wat de VLD hier de voorbije jaren heeft laten horen, staat evenwel haaks op wat nu gebeurt. De regering rekent op de privatisering van de GIMV, het kerntakendebat, enzovoort. Elk betoog van de regering heeft de teneur dat dit alles niet zo belangrijk is, omdat men uit de GIMV 40 miljard frank zal halen. Ook PPS zal een aantal miljarden opleveren, stelt men. Misschien zal men de milieuholding ook nog verkopen, enzovoort. Maar ik loop hiermee reeds vooruit op die discussies.

Zoals de heer Taylor reeds zei, is dit debat voor ons helemaal niet afgesloten. Het feit dat we het pas kunnen voeren in het begin van 2002, vanuit de hypothese dat we fiscale autonomie zullen bereiken, is voor ons onaanvaardbaar. Gisteren hebben we de discussie over de cijfers niet kunnen voeren in de plenaire vergadering. Ook vandaag kan dit niet. Wij zijn vragende partij om te weten waar de Vlaamse regering heen wil. Misschien vindt men dat allemaal niet zo relevant en stelt men zich ermee tevreden allerlei dingen te lanceren in de media zonder dat dit wordt onderbouwd. Wij zullen ons echter vastbijten in de getallen. De jongste 20 jaar, vanaf Gaston Geens tot de laatste jaren, is

Van Rompuy

het een constante dat we daar in Vlaanderen steeds erg voorzichtig in zijn geweest.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat een oppositiefractievoorzitter Agalev minstens enige consequentie toedicht door erop te wijzen dat we de richtlijn van de Hoge Raad van Financiën steeds een goede richtlijn hebben gevonden. In het verleden is er een meesternorm en een euromeesternorm geweest, en vonden er in de loop van een zittingsperiode ook bijstellingen plaats. Situaties veranderden immers, of men beschikte over nieuwe gegevens. Het is voor ons wel belangrijk dat we enig zicht krijgen op een mogelijk te ontwikkelen norm om een ritme van schuldafbouw te kennen en daarnaast ook het debat over het optimale schuldniveau te voeren. Men stelt terecht dat ik dit gisteren heb gevraagd. Het feit dat dit debat over de norm en het optimale schuldniveau nu niet wordt gevoerd, betekent niet dat de schuldafbouw die bezig is niet wordt voortgezet. Integendeel, er is nog een versterking gebeurd wat de feitelijke schuldafbouw betreft. Het antwoord van de minister-president gisteren op mijn opmerking was duidelijk : er is de Costa ; er komen herzieningen, we zullen op een of andere wijze andere bevoegdheden krijgen inzake onze Vlaamse fiscaliteit. Daar gaan we van uit, en dat sluit aan bij het op het Vlaamse en federale niveau gevoerde beleid. Het lijkt me dan ook een beetje absurd om nu reeds een fetisj te maken van een voortdurende discussie over de norm, waar deze commissie voorgaande jaren heel veel mee bezig is geweest. De heer Van Rompuy beweert dat zijn partij een langetermijnvisie had, omdat men toen discussieerde over de vraag of men nu de meesternorm of de euromeesternorm zou moeten hanteren. Ik ga er echter van uit dat deze regering een langetermijnpolitiek voert door in 200 miljard frank te voorzien. We willen voorzichtig zijn wat die 200 miljard frank betreft : op dit ogenblik willen we slechts 165 miljard frank alloceren.

De heer Eric Van Rompuy : Kunt u mij een berekening tonen waar dat cijfer van 200 miljard frank op steunt ? Ik zou daar wel eens een tabel van willen zien, want dat cijfer werd wel gelanceerd tijdens het investituurdebat, maar ik wacht al 8 maanden op een dergelijke berekening.

De heer Ludo Sannen : Dit is de beleidsruimte die de Vlaamse regering zichzelf geeft. Dit wordt gekoppeld aan een blijvende schuldafbouw. Indien

dit niet mogelijk zal zijn, zullen we dat moeten bijsturen. Maar op dit ogenblik is die afbouw mogelijk en kan hij zelfs nog wat worden versneld omwille van bepaalde conjuncturele situaties. Daarnaast is er de beperkte beleidsruimte, die we voorzichtig hebben ingevuld, in het licht van eventuele wijzigingen in de economische of conjuncturele situatie of mogelijke nieuwe inningen of bevoegdheidsverschuivingen inzake fiscaliteit. Vandaar die 35 miljard frank aan niet-ingevulde reserves waarin we hebben voorzien.

U hebt het over een langetermijnvisie. Die schuilt volgens mij in het beantwoorden van de vraag welke middelen we willen besteden en waaraan, kortom welk beleid we willen voeren. De langetermijnvisie is niet de fetisjdiscussie over de norm, hoe belangrijk die ook is. Het is wel absurd deze discussie nu te voeren, wanneer we weten dat Vlaanderen zich over een jaar of twee in een totaal nieuwe fiscale omgeving zal bevinden. Op dat ogenblik zal het wel belangrijk zijn dat deze oefening wordt gemaakt, en zullen we ook de discussie over het optimale schuldniveau moeten voeren. Ik bestrijd dus dat er geen langetermijnvisie is.

De heer John Taylor : Dat er geen langetermijnvisie is, staat in dit rapport te lezen.

De heer Ludo Sannen : Ja, maar dat is een technisch rapport. Het houdt bijgevolg weinig rekening met de politieke doelstellingen die de federale en de Vlaamse regering hebben vooropgesteld. Het houdt geen rekening met de schuldafbouw, die op dit ogenblik versneld plaatsvindt. Die afbouw is nochtans een feit.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Ik ben het volledig eens met wat de heer Sannen heeft gezegd. In tegenstelling tot wat de heer Van Rompuy beweert, is er geen sprake van een kortetermijnpolitiek. Integendeel, gisteren heeft de minister-president aangekondigd dat er een meerjarenplanning zal komen bij de volgende begroting. Voor zover ik weet, is dat nog nooit gebeurd in het verleden, althans niet op deze manier. (*Rumoer*) Die meerjarenplanning zal de cijfers bevatten waarnaar de heer van Rompuy vraagt.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, dit is onaanvaardbaar. Ik wou niet tussenbeide komen, maar ik wil wel dat men eerlijk is en de zaken juist voorstelt. De voorbije drie jaar werden er meerjarenbegrotingen met een horizon van drie jaar ingediend, en dit drie weken na elke begrotingsopmaak.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer Taylor, waar ziet u problemen ? De norm wordt gekozen in functie van het te voeren beleid. Het beleid dat nu wordt gevoerd, is een dynamisch beleid dat een oplossing zal bieden voor een hele reeks problemen. Louter orthodox gezien, is alles volkomen in orde. Er is zelfs een reserve van 35 miljard frank. Het boni blijft bestaan en zal zelfs hoger zijn dat datgene waarin wordt voorzien door de Hoge Raad voor Financiën. De schuld wordt verder afgebouwd : de minister-president heeft de cijfers gegeven. De inflatie ligt lager dan deze op basis waarvan de begroting werd opgemaakt. De stijging van het bruto binnenlands product werd geraamd op 2,5 percent en zal 3 percent bedragen. Waarover klaagt men ? De zaak is toch duidelijk en goed ? Ik heb nog nooit zo een rooskleurige situatie gekend.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik wil even reageren op de heer Platteau. Experts hebben een objectief en technisch rapport opgesteld. Het wijst op de gevaren waarop wij reeds hebben gewezen tijdens de begrotingsbespreking. Een van die gevaren is het ontbreken van een langetermijnvisie. In het rapport wordt bevestigd dat door de kortetermijnvisie vooral tijdens de eerste jaren middelen zullen worden opgebruikt. Een spreiding van middelen zou veel beter zijn.

Een ander gevaar schuilt in het gebruik van een saldonorm. Elke wijziging van de situatie heeft daardoor heel directe gevolgen. Dat staat letterlijk in het rapport. Het gebruik van ordonnanceringskredieten als criterium heeft tot gevolg dat een kunstmatige ruimte wordt gecreëerd. Het is heel belangrijk om de gevolgen te trekken uit elke wijziging. Ondertussen werd reeds vastgesteld dat een aantal zaken bij de begrotingscontrole moeten worden aangepast. Er is al sprake van nood aan meer dan 10 miljard frank. Als een dergelijke norm wordt gehanteerd, is het nodig om heel vlug te reageren op elke verandering. In het rapport staat heel duidelijk dat snel moet worden aangepast aan elke mee- of tegenvaller. Dat is net het verschil met een systeem waarbij een constant groeiproces wordt gebruikt.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, na het horen van alle opmerkingen, ben ik van mening dat we ook behoefte hebben aan een debatnorm.

Mijnheer Taylor, u beweert dat de regering geen visie op termijn heeft. Dat klopt niet. Ik herhaal dat de tijdshorizon van de HRF 10 jaar, en die van de euromeesternorm 17 jaar bedraagt. Bij de strengste norm van de HRF is er dus wel een visie op termijn. Ik benadruk dat we gebonden zijn aan de federale samenwerkingsakkoorden. Als België nu beantwoordt aan de normen en criteria van het stabiliteitspact, dan is dat in belangrijke mate het gevolg van de inspanningen die Vlaanderen in het verleden heeft geleverd. We hebben altijd meer gedaan dan de andere gefedereerde entiteiten. Uw minachting voor de HRF is wat overdreven. U stelt dat de strengste norm geen norm is. Toch zal deze norm ook door de federale overheid en alle andere gefedereerde entiteiten worden gevolgd. We doen bijgevolg wat ook de anderen doen, en we doen niet meer, maar ook niet minder.

Beoordeelt u alstublieft de regering op basis van de begrotingscijfers en niet op intenties die u meent te zien. De cijfers zullen u misschien verbazen, maar ik herhaal dat we in deze begroting opteren voor hetzelfde overschot als in 1999. Over de schuldafbouw heb ik op het einde van het jaar en in het begin van het nieuwe jaar heel wat reacties ontvangen op mijn mededeling dat we de geboekte resultaten integraal zullen aftrekken van de schuld. Er waren ook alternatieven. In de brieven wezen mensen me op de noden van diverse sectoren. Ze verweten me dat ik de middelen enkel zal gebruiken voor de schuldafbouw. Maar de schuld van 1998 die 296 miljard frank bedraagt, zal daardoor op één jaar tijd worden gereduceerd tot 254 miljard frank. Dit is volgens u heel onorthodox. De begroting werd ingediend, besproken en goedgekeurd met hetzelfde initiële overschot als in 1999. De regering doet niets anders dan strenger zijn dan strikt noodzakelijk is. We doen aan schuldafbouw.

U ziet geen perspectief op termijn. Ik heb u gisteren in de plenaire vergadering gezegd dat de begroting van 2001 zal zijn vergezeld van een meerjarenbegroting. In het verleden gebeurde dat ook al, maar nu zal het een volwaardige meerjarenbegroting zijn die slaat op drie jaar.

De optie voor de strengste norm van de HRF was een politieke keuze, de norm hangt samen met een tijdshorizon, en de schuldafbouw wordt voortgezet. Toch beweert u dat u niet kunt volgen. Ik begrijp dat niet. U hebt het over alle ministers die om geld vragen, maar ik geef u rendez-vous om nog eens te praten op het ogenblik dat opnieuw over cijfers wordt gesproken : tijdens de bespreking van de begrotingscontrole in de commissie.

Dewael

Mijnheer Van Rompuy, u zegt dat ik beweer dat we het schulddebat niet kunnen voeren voor het einde van 2001. Dat klopt evenmin, want we voeren dat debat nu. We zullen het telkens opnieuw voeren tijdens de besprekingen van een begroting of bij een begrotingscontrole. Op het ogenblik dat u me betraapt op een aarzeling over schuldreductie en op de wens om nieuwe uitgaven te financieren, kunt u me interpellieren.

Ik heb het er vooral lastig mee dat mijn woorden dikwijls heel bewust uit hun context worden gekrukt. Ik heb nooit beweerd dat we geen enkele discussie over de schuld zullen voeren voor het einde van 2001. Ik heb wel gevraagd om na te denken over de ideale schuldratio. Op federaal vlak wordt die uitgedrukt in percenten van het BNP, dus van onze jaarlijks geproduceerde rijkdom. Wij werken echter anders. De schuldratio wordt door de bestaande financiering van de deelstaten gekoppeld aan onze ontvangsten. Ik herhaal nogmaals dat als de financieringswet wijzigt, de norm zal worden gekaderd in de gewijzigde omstandigheden, net als in het verleden. We zullen dan een nieuwe discussie voeren over de norm en over het ideale schuldscenario voor de Vlaamse overheid.

In elk geval is alles reeds mooi uitgetekend tot 2010. We zullen begrotingen met overschotten blijven indienen, de schuld blijven afbouwen en we zijn vragende partij voor een wijziging van de financieringswet. Daardoor zullen we niet plots veel meer kunnen uitgeven, zoals wordt beweerd, maar er zal een gezond spanningsveld tussen ontvangsten en uitgaven ontstaan. Conjunctuurschommelingen zullen daarin een rol spelen. Mijnheer Taylor, u zegt dat we in perioden van lagere conjunctuur wat minder moeten uitgeven dan in perioden van hoogconjunctuur. U wilt de verschillen zoveel mogelijk uitvlakken, uitgaande van een theoretische constante groei. De economie heeft echter ups en downs en bij de opmaak van een begroting zal altijd rekening moeten worden gehouden met conjunctuurelementen. Bij het voeren van een beleid over vijf jaar is het trouwens niet erg om in het ene jaar iets meer uit te geven, op voorwaarde dat een jaar later wat minder wordt uitgeven en dat van de vooropgestelde doelstellingen en krijtlijnen niet wordt afgestapt. *(Opmerkingen van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer)*

Neen, mevrouw Demeester, er mag geen hypotheek worden gelegd op de toekomst. Dat kan

trouwens niet als de schuld verder wordt afgebouwd en gedurende vijf jaar begrotingen met een overschot worden ingediend. We houden in de begroting trouwens ook rekening met de vergrijzing en hebben in de begroting voor 2000 in 4 miljard frank voorzien voor de oprichting en het operationeel maken van het zorgfonds.

De schuldreductie bedroeg 40 tot 50 miljard frank op het einde van 1999. Ik herhaal nogmaals dat we een begroting met een overschot hebben en dat de begroting van 2001 vergezeld zal gaan van een volwaardige meerjarenbegroting. De gehanteerde norm legt ons op om de schuld te blijven afbouwen. Mijnheer Van Rompuy, ik begrijp uw opmerkingen niet meer. Ik ben samen met u begonnen in de politiek. De heer Mathot was toen minister van Begroting. Hij zei: 'Het tekort is er vanzelf gekomen en zal ook wel vanzelf weer verdwijnen'. We mogen de fouten uit het verleden nooit meer herhalen.

Vandaag zijn er noden en uitdagingen die door ieder lid van elke commissie worden onderkend. We zullen keuzes moeten maken. We mogen van de schulddiscussie geen fetisj maken, want dan lopen we het risico na een aantal jaren een maatschappelijke schuld te hebben opgebouwd. U stelt steeds opnieuw vragen over de 165 miljard frank. Ik verwijs hiervoor naar mijn uiteenzetting tijdens de begrotingsdiscussie.

De heer Eric Van Rompuy : De 165 miljard frank werden berekend door 'de administratie'. Nu een expert de berekeningen maakt, vindt u die niet objectief.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, ik heb nooit beweerd dat de expert niet objectief zou zijn. Ik wil luisteren naar wat hij te zeggen heeft, maar de keuze voor een norm is een politieke keuze. De expert komt uit de SERV en de SERV-partners zijn het niet eens geraakt. Dat is geen schande, maar er was geen eensgezindheid. De man heeft zijn visie, maar ik kan ook iemand uitnodigen van de HRF. De discussie is technisch, de keuze is politiek.

Wat de 165 miljard frank betreft, moet u weten wat u wilt. Als een nieuwe groep aantreedt, is het toch vrij logisch dat die aan de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management vraagt welke ruimte beschikbaar is.

Dewael

Wat in de nota staat, staat ook letterlijk in het verslag over de begrotingsdiscussie. Er is een natuurlijke aangroei ten gevolge van de financieringswet. We zullen de oefening in zero-basedbudgeting maken, waarin ik geloof omdat het de enige mogelijkheid is om een echt nieuw beleid te voeren. Het impliceert dat bestaande uitgaven moeten worden geheroriënteerd. Ook dat heeft een nieuw beleid tot gevolg. Het gaat echter niet over een zak geld die uit het niets komt. We zullen sector per sector onderzoeken welke zaken zijn vastgeroest en welke middelen opnieuw kunnen worden georiënteerd. De minister van Begroting moet tegen zijn collega-ministers met veel dromen en plannen, kunnen zeggen dat zij daarvoor ook in hun eigen sector op zoek moeten gaan naar een deel van de middelen.

Privatiseringen zijn een keuze. De GIMV boert goed op dit moment, en we zullen misschien ook de VMH privatiseren. Een aantal participaties van de overheid kunnen op korte termijn worden verwezenlijkt, andere op middellange termijn en alleszins binnen een tijdspanne van vijf jaar. Andere landen passen op een creatieve manier nieuwe formules toe en dat werkt perfect. Men kan bijvoorbeeld privé- en openbare middelen combineren. Dat verruimt het budget en de keuzemogelijkheden. Het bedrag van 165 miljard frank is voor mij geen must. Dat kan even goed minder of meer zijn. We hebben gewoon onze prioriteiten bepaald op basis van het bedrag van de administratie.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Voor ons is de discussie over de norm geen technische maar een ethische discussie. Hoe zorgen we ervoor dat de volgende generatie met evenveel ruimte kan besturen? Maatschappelijke uitdagingen verdwijnen niet van vandaag op morgen. De federale schuldopbouw toont op een excellente manier hoe het niet moet. Ook daarom blijft de normdiscussie een permanente opdracht voor het Vlaams Parlement. De meesternorm was geen constante, hij evolueerde voortdurend.

We hebben nooit beweerd dat er een procyclisch beleid moet worden gevoerd. We pleiten voor een constante groeivoet en constante mogelijkheden. Een procyclisch beleid zoals het uwe, loopt goed wanneer er genoeg geld voorhanden is, maar komt

in de problemen wanneer er minder geld is. Dat is het resultaat van uw saldonorm.

De vorige regering beschikte wel degelijk over een meerjarenplanning. De HRF heeft meer nood aan een meerjarenplanning voor zijn normbepaling dan wij hadden voor de euromeesternorm. Bij deze laatste zit een langetermijnplanning ingebouwd. Doordat men met beleidskredieten werkt, bouwt men een meerjarenplan in. U daarentegen zult van dag tot dag uw cijfers en plannen moeten aanpassen.

Men moet inderdaad op de nieuwe maatschappelijke noden kunnen inspelen. Tegelijk wilt u taken afstoten. We moeten dringend praten over de rol van de Vlaamse overheid.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heren Taylor en Coens werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Filip Dewinter tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de implicaties voor het Vlaamse budget van de regularisatie van vreemdelingen zonder papieren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Dewinter tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de implicaties voor het Vlaamse budget van de regularisatie van vreemdelingen zonder papieren.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik wil een aantal informatieve vragen stellen, zonder polemisch te worden, over de opvang van de binnenkort wellicht geregulariseerde illegalen.

Ik vernam in de pers dat minister Vogels ter zake heeft gepleit voor meer middelen voor het opvangbeleid voor vreemdelingen in Vlaanderen. Ze schoof een bedrag van 1,4 miljard frank naar voren. U zult uiteraard antwoorden dat dit bij de begrotingscontrole aan de orde zal komen. Dat weet ik. Intussen worden we geconfronteerd met zowat 35.000 regularisatiedossiers. Iets meer dan de helft daarvan zal in Vlaanderen worden behandeld. Laten we ervan uitgaan dat er ongeveer 10.000 geregulariseerden in Vlaanderen terechtkomen. Minister Vogels haalde Nederland aan als voorbeeld. Daar besteedt men 230.000 frank aan opvang en onthaal per vreemdeling. Dat brengt ons al op 2,3 miljard frank. Ze wenst sowieso al geld uit te trekken voor de andere nieuwkomers : 1,4 miljard frank. Dat brengt het kostenplaatje, alleen al voor dit jaar, op 3,7 miljard frank. Dat is een niet onaanzienlijk bedrag op uw begroting, wetende dat u slechts 45 miljoen frank hebt ingeschreven. Het verschil is niet gering.

In hoeverre werd hierover overleg gepleegd met de federale regering ? Ik heb niet de indruk dat er al veel concreets tot stand kwam. Uiteindelijk zal Vlaanderen het onthaal en de opvang moeten organiseren en betalen. Wat we ook van de regularisatie mogen denken, het is niet de plaats of het moment om het daarover te hebben. Het is evenmin onze bevoegdheid. Opvang en onthaal zullen noodzakelijk blijven en zullen geld kosten. Die middelen moeten er snel komen, wil men de opvang en het onthaal niet helemaal in de mist laten opgaan. Zal de federale overheid in bijkomende middelen voorzien voor die bijkomende taken ?

Hoe zit het met het karakter van dat onthaalbeleid ? Krijgt het een verplichtend karakter ? Kadert dat in het inburgeringscontract dat ooit door uw partij naar voren werd gebracht ? Hoe zal men dit organiseren ? Wat zijn de intenties van u en uw regering ?

Ik verwacht toch ook enkele antwoorden die iets verder reiken dan de klassieke verwijzing naar de begrotingscontrole. Dit is op financieel vlak een kwestie van enkele maanden. Uw enveloppe van 45 miljoen frank is te klein, belachelijk klein tot het aantal op te vangen mensen. Hoe ziet u dat ? Onderschrijft u de 1,4 miljard frank van minister Vogels ? Onderschrijft u het bedrag van een kwart

miljoen frank per vreemdeling en binnenkort geregulariseerde illegaal ? Komt er een begrotingswijziging binnenkort ? Op basis van welke cijfers zal die wijziging plaatsvinden ?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Ik wil even iets rechtzetten. Ik heb dat artikel ook gelezen. Men past een extrapolatie toe, wat de minister zelf niet deed. Als men dezelfde norm gebruikt als in Nederland komt men inderdaad aan een bedrag van 2,3 miljard frank, maar dat heeft de minister niet zo bedoeld. Zelfs als men die norm toepast, gaat het niet helemaal over een bijkomend bedrag want in Welzijn en Onderwijs worden al middelen voorzien voor taalonderricht en dergelijke. De Vlaamse regering zal een bepaalde verantwoordelijkheid op zich nemen tegenover de geregulariseerde mensen zonder papieren. Zij zal daar inderdaad middelen voor moeten vrijmaken.

De heer Filip Dewinter : Minister Vogels sprak over een nota waarin men al die cijfers zou samenvatten. Is die nota er al en wat staat er in ?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : De vraag heeft inderdaad een budgettaire dimensie, maar komt eigenlijk aan een collega toe. Elk beleid kent een budgettaire dimensie, maar als ik daarom alle vragen moet beantwoorden, kan ik acht collega's met vervroegd pensioen sturen.

Ik kan u een algemeen antwoord geven op uw vraag, collega Dewinter. Niet alleen voor de groep die u nu viseert, maar voor alle vreemdelingen moeten we een politiek van integratie voeren. We moeten hier niet het asiel- of vreemdelingenbeleid analyseren. De federale overheid volgt een tweesporenbeleid via regularisatie en uitwijzing. Maximale pogingen om elke categorie van vreemdelingen te integreren in onze maatschappij zijn in elk geval van essentieel belang. Alleen op die manier kunnen we eventuele spanningen wegwerken.

Daar bestaat een wettelijk kader voor. Ik verwijs naar het Strategisch Plan voor het Minderhedenbeleid van juli 1996 en naar het decreet terzake van 28 april 1998. Dat minderhedenbeleid is in Vlaanderen een driesporenbeleid. We hebben een emancipatiebeleid voor gevestigde groepen, een onthaalbeleid voor nieuwkomers en een opvangbeleid voor mensen zonder papieren. De initiatieven zijn talloos. Ze zijn niet altijd even goed op elkaar afge-

Dewael

stemd. Het bedrag van 45 miljoen frank klopt uiteraard niet, collega Sannen heeft overschot van gelijk, we moeten wel de verschillende bevoegdheden beter op elkaar afstemmen.

Als we een geslaagd integratiebeleid willen voeren, moeten we daarvoor in meer middelen voorzien. Wij zijn vragende partij om dat integratiebeleid meer gestalte te geven.

Minister Vogels heeft van de regering de opdracht gekregen om een inventaris op te stellen. Begin 2001 zal zij klaar zijn met een volwaardige beleidsnota Vlaams Onthaalbeleid. Die inventarisatie is lopende, die nota wordt opgemaakt.

Er is ook een interkabinettenwerkgroep operationeel om in samenspraak en samenwerking met het onderwijs na te gaan welke inspanningen daar worden geleverd. Zij gaan ook in samenspraak met de sociale partners en de VDAB na hoe de doorstroming van nieuwkomers naar beroepsopleidingen het best kan worden gegarandeerd. Deze zaak zal inderdaad verscheidene leden van de regering tot actie dwingen. Hierbij zijn ministers Vanderpoorten en Landuyt betrokken. Die interkabinettenwerkgroep moet ook in overleg met de betrokken beleidsverantwoordelijken en onthaalinitiatieven zoeken naar oplossingen voor mobiliteitsproblemen. Kansarmen kunnen worden geconfronteerd met dergelijke problemen om zich daadwerkelijk aan cursussen te kunnen onderwerpen. De werkgroep moet ook nagaan hoe we de financiering het best kunnen uitbouwen in een meerjarenperspectief.

Het is niet goed op de resultaten van deze interkabinettenwerkgroep vooruit te lopen. De begrotingscontrole zal een eerste moment zijn waarop zal moeten blijken dat aan het integratiebeleid budgettair gestalte wordt gegeven. Minister Vogels zal uiterlijk tegen het einde van dit jaar, begin volgend jaar klaar zijn met een volwaardige beleidsnota. Het is de bedoeling om de verschillende versnipperde initiatieven beter op elkaar af te stemmen. Dit zal niet alleen een volgehouden actie vergen op haar bevoegdheidsdomein. Ook de acties van de departementen Onderwijs, Arbeid en Tewerkstelling moeten beter op elkaar worden afgestemd.

We hebben het dan over een integraal Vlaamse bevoegdheid. Er werd in dit verband uiteraard niet met het federale niveau overlegd. Het gaat immers niet alleen om de beslissingen die nu werden geno-

men in het kader van de nieuwe wetgeving inzake de regularisatie. Het gaat om een meer algemeen probleem dat zich niet beperkt tot degenen die nu worden geregulariseerd. Er is dan ook geen enkele nood aan overleg. Het gaat om een Vlaamse bevoegdheid, waarvoor Vlaanderen de financiële verantwoordelijkheid moet dragen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister-president, uw antwoord verwondert me enigszins. Begin 2001 zou er een beleidsnota Vlaams Onthaalbeleid voorliggen van minister Vogels. Er zou ook niet overlegd zijn met de federale overheid, omdat het hier om een integraal Vlaamse bevoegdheid gaat.

Ik wil er toch op wijzen dat u binnen enkele maanden geconfronteerd zult worden met duizenden geregulariseerde illegalen. Zij zullen hier rondlopen, zullen hier activiteiten ontplooiën, sommigen zullen hier zelfs werken. De Vlaamse regering moet met deze mensen toch iets aanvangen. Er blijken echter geen plannen te zijn in die richting. Er blijkt bovendien zelfs geen geld te zijn waarmee men iets zou kunnen doen.

Ik heb in het begin van mijn uiteenzetting gezegd dat ik niet polemisch zou worden, en het niet over het gegeven als dusdanig zou hebben. Iedereen weet immers hoe ik hierover denk. Ik ben alleen zeer verwonderd vast te stellen dat er geen budget is voor deze problematiek, en dat daar geen specifiek beleid voor zal worden gevoerd.

Minister-president Patrick Dewael : Wilt u zeggen dat u een groter budget vraagt ?

De heer Filip Dewinter : Ik stel de vraag om uitleg of de Vlaamse regering iets zal doen inzake de geregulariseerde illegalen. Het antwoord van de minister-president hierop is negatief.

Ik hoor hier alleen dat er begin 2001 een beleidsnota Vlaams Onthaalbeleid zal komen van minister Vogels. Op dat moment zult u wellicht al een half jaar worden geconfronteerd met 10.000 of 15.000 geregulariseerde illegalen. In het federale discours heb ik steeds gehoord dat deze geregulariseerden zouden worden opgevangen, begeleid en onthaald. Ze zouden ook taalcursussen krijgen. Daar blijken nu noch de middelen, noch concrete voorstellen voor te zijn.

Ik ben daar misschien wel politiek tevreden over, maar ik ben ook verwonderd dat men geen conclu-

Dewinter

sies trekt uit de op andere niveaus uitgevoerde beleidsdaden. Ik verwacht dan ook heel wat problemen, omdat die opvang en onthaal niet op een efficiënte manier zal worden georganiseerd. Mijn fractie heeft steeds vermoed dat het om een federale vlug-vlugoperatie ging, zonder overleg met het Vlaams niveau, dat uiteindelijk met de problemen zal worden geconfronteerd. De minister-president heeft dit vermoeden hier alleen maar uitdrukkelijk bevestigd en onderstreept.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik sluit me aan bij de minister-president. Ik heb zelden zo een hypocriete uiteenzetting gehoord. Mijnheer Dewinter, u bent tegen een integratie- of onthaalbeleid. Als de Vlaamse regering hic et nunc zou zeggen dat zij hier 3,7 miljard frank aan zou spenderen, dan zou u er tijdens de meetings van het Vlaams Blok op wijzen hoeveel geld er wel weer niet naar de vreemdelingen gaat.

Dit is echt de meest hypocriete interventie die ik hier ooit al heb gehoord. Wij ondersteunen de regering om hier in de toekomst meer middelen voor uit te trekken, want ook wij zijn voorstander van een integratiebeleid. Dit vond ik echt het toppunt.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Met een krop in de keel en ontroerd door de steunbetuiging van de heer Van Rompuy wil ik de heer Dewinter toch nog iets vragen. Mijnheer Dewinter, als ik een antwoord geef op een vraag die door u wordt gesteld, zou ik u willen vragen nota te nemen van mijn antwoord. Debiteer dan toch niet opnieuw wat u zou willen horen.

Ik zeg nog eens dat het geciteerde bedrag van 45 miljoen frank niet correct is. Er gebeurt vandaag heel wat meer op de diverse niveaus. Het resultaat van de interkabinettenwerkgroep zal dus ook zijn om nu reeds in kaart te brengen wat er bestaat, en hoeveel middelen daar vandaag naartoe gaan.

Het tweede element van mijn antwoord was dat bij de eerste begrotingscontrole duidelijk moet worden dat we dit beleid werkelijk meer gestalte geven. We kunnen niet ontkennen dat daar daadwerkelijk meer middelen naartoe moeten gaan. Dat is een bewuste politieke keuze. Het is de enige manier om een aantal spanningen die vandaag in de samenleving bestaan, tot het verleden te laten behoren. Dat perspectief zal u natuurlijk beangstigen, want het is de enige tak waarop u zit.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.16 uur.*
